

ज्वजलपा वाऱ्वा

JWOJALAPA WEEKLY

दँ ६ ल्याः ४८ (पूर्णडक १००) ने. सं. ११३६ तछलाश्व चतुर्दशि आइतवाः २०७३ असार ५ गते आइतवार (Jun- 19, 2016)

मू ८।- पृष्ठ ६

संविधानय् जुयाच्चंगु विभेद गथे जुया मखन ?

वर्तमान सरकारया नेतृत्व याना वयाच्चंगु एमाले, नेकपा माओवादी केन्द्रनिसं जनमोर्चा नेपालया जिम्मेवार नेतातय्सं थ्व इलय् जारी जूगु संविधानय् विभेद मदु धकाः दावी याना वयाच्चनादीगु दु । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली, नेकपा माओवादी केन्द्रया नायः पुष्प कमल दाहाल, जनमोर्चा नेपालया नायः चित्रबहादुर केसी लगायत वर्तमान सरकारय् दुध्याःगु राजनीतिक दल जक मखु प्रमुख प्रतिपक्ष दल नेपाली कांग्रेसया नेतातय्सं तक नं जारी जूगु संविधानय् गन विभेद दु क्यना बिउ धकाः ततसलं हालादीगु दु । वय्कपिन्सं पहिचान सहितया संघीयता नापं समानता, समानुपातिक समावेशीया सः तथा संविधानप्रति असन्तुष्ट प्वंकाः वयाच्चनादीपिन्त तक उगु कथंया न्ह्यसःचिं थनादीगु खः । वय्कपिन्सं संविधानय् गन विभेद दु क्यना ब्यू धकाः धयादीगुया थ्व धइगु सकल पहिचानवादीनिसं समानता व समानुपातिक समावेशीया पक्षय् दुपिन्त न्ह्यसः तःगु खः । अथे सकल पहिचानवादी, समानतापक्ष नापं समानुपातिक समावेशीया पक्षय् दुपिन्त न्ह्यसः तयादीगुलिं चक्कं पौया रुपय् न्ह्यब्वयाच्चना ।

ओली व दाहाल, वालुवाटार/लाजिम्पाट, यें

छिकपिन्सं पहिचान व समानुपातिक समवेशी व जाती भाषा अले हरेक क्षेत्रय् समानताया वकालत याना वयाच्चनादीपिं सकलसित हे छगू कथं हाथ्या बिइ कथं जारी जूगु संविधानय् विभेद मदु, विभेद अन्त्य जूगु अले विभेद दुसा जित क्यना ब्यू धकाः धयादीगु खः । प्रधानमन्त्री डाइमह देय्या प्रमुख कार्यकारी अधिकार दुमह खः अले अवश्य नं प्रधानमन्त्री शर्मा ओली जक मखु आःया इलय् हिउपाः थःपिन्सं हयागु खः धकाः दावी यानादीमह पुष्पकमल दाहालयात संविधानयात च्वनिसं क्वय् तक हे ब्वनादीगु दु जुइमाः धकाः आशा याये ।

छिकपिन्सं ग्वःकः संविधान ब्वनादिल जिं मसिउ तर जिं स्वक्वः तक संविधान ब्वने धुन । जारी जूगु संविधान च्वनिसं क्वय् तक हे स्वयाबलय् जिं ला विभेदया विभेद खना । छिं गथे जुया मखंगु जिं मसिल । संविधानया खँग्वःया ल्याखं धायेगु खःसा मुक्कं याना १ लख ७ दूः व च्यासः व ७६ खँग्वः अर्थात शब्द दु । अले थुलि खँग्वलय् व्याकरणया मिखां स्वल धाःसा मुक्कं याना ९२ थासय् असुद्ध जुयाच्चंगु दु हँ । खय्त ला खय् भाय्या व्याकरणया बारे जिं खास हे सितुमह धाःसा मखु । तर च्वमि विमल निभाःया धापू कथं अथे संविधानय् ९२ थासय् असुद्ध जुयाच्चंगु दु । मुक्कं याना ३०८ धारा दुगु अले स्वन्याबलय् थलातःगु थुगु संविधानय् गुंगू अनुसुचि तयातःगु दु । जिं छम्ह नेपाःया आदिवासी जनजाति समुदायया छम्ह मनूया

स्वराज महर्जन

ओली व दाहालयात चक्कं पौ

ल्याखं स्वयाबलय् जारी जूगु संविधानय् ११ गू प्रावधान ला आदिवासी जनजाति विरुद्ध दु । अले संविधानय् मुक्कं याना २३ गू विभेदकारी प्रावधान दुध्याकतःगु दु । अले आदिवासी जनजातियात बहिस्करणय् लाकीगु ४९ गू प्रावधान दुसा खस आर्ययात सर्वोच्च कायम यानातःगु न्यागू धारा खने दु । थुगु ल्याखं ला जिं संविधानय् विभेदया विभेद खनाच्चना । छिं गथे जुया मखंगु जिं मसिउ । साय्द खस आर्यया मिखां स्वया मखला ?

जारी जूगु संविधानया दक्ले न्हापांया प्रस्तावना जिं स्वया । प्रस्तावनाय् न्हापांगु खँपु अर्थात वाक्यय् हे जिं सार्वभौमसत्तासम्पन्न नेपाल जनता धकाः च्यायातःगु खना । अले व हे प्रस्तावनाय् छथाय् नेपाली जनता अले मेगु थासय् जनता धकाः जक च्यायातःगु खना । थ्व सार्वभौमसत्तासम्पन्न नेपाली जनता सुयात धाःगु ? नेपाली जनता सुयात धाःगु अले जनता सुयात धाःगु खः ? थुकिया अर्थ गनं खस आर्ययात सार्वभौमसत्तासम्पन्न नेपाली जनता यायेगु, जनजातियात नेपाली जनता यायेगु अले दलितयात जनता यायेगु सोच कथं अथे परिभाषा जुयाच्चंगु जक मखुला ? जिं खनागु न्हापांगु विभेद । संविधानया निगूगु ब्व प्रारम्भिकपाखे जिगु मिखा वन । अले धारा ६ सं राष्ट्रभाषा च्यायातःगु जिं खना । राष्ट्रभाषाः नेपालय् ल्हाइगु फुक्क मांभाय् राष्ट्रभाषा जुइ धकाः च्यायातःगु खना जिं लय्ताया । तर अनं क्वय् हे धारा ७ सं नेपालय् सरकारी कामकाजया भाषाय् धाःस देवनागरीक लिपिं च्यायातःगु नेपाली भाषा नेपाःया सरकारी कामकाजया भाषा जुइ धकाः च्यायातल । अले नेपाली भाषाया अतिरिक्त प्रदेशं थःगु प्रदेशदुने बहुसंख्यक जनतां ल्हाइगु छगू वा छगूसिवें अप्वः मेगु राष्ट्रभाषायात प्रदेशया कानून बमोजिम प्रदेशया सरकारी कामकाजया भाषा निर्धारण यायेफइ, भाषा सम्बन्धी मेगु खँ भाषा आयोगया सिफारिसय् नेपाल सरकारं निर्णय याइ धकाः च्यायातःगु दु । थ्व धारा स्वयाबलय् ला देवनागरीक लिपिं च्वइगु खय् भाय् जक नेपाली भाय् अले नेपालय् ल्हाइगु मेमेगु भाय् धइगु मांभाय् खः धकाः स्पष्ट याःगु दु । खय् भाय् जक नेपाली भाय् जुइगु अले नेवाः नापं मेमेगु समुदाय दुने ल्हाइगु भाय् गवले नं नेपाली भाय् जुइमखु धकाः स्पष्ट याना बिउगु दु । लिपिया ल्याखं नं देवनागरीक लिपि जक नेपाःया सरकारी ज्याखँया लिपि याना बिउगु दुसा नेपालय् दुगु प्रचलित नेपाल लिपिनिसं रंजना लिपियात तक सरकारी ज्याखँय् गवले नं छयले

दइमखु धकाः अप्रत्यक्ष रुपं घोषणा याना बिउगु दु । छु थ्व विभेद मखुला ? खय् भाय् धाःसा आः हे सरकारी कामकाजया भाय् जुल अले संघीय सरकारनिसं स्थानीय तहलय् तक छयलेगु ज्या जुल तर थीथी समुदायपाखे ल्हाइगु मांभाय्या सवालय् धाःसा कानून दयेकेगु धकाः धाःगु दु । कानून नं गथे याना दयेकी धायेबलय् दच्छिया दुने भाषा आयोग दयेकीगु अले न्यादँया दुने भाषा आयोगं प्रदेशया नितिं सरकारी कामकाजया भाय्या रुपय् छयलेफइगु बहुसंख्यक जनतां ल्हाइगु भाय् धकाः संघीय सरकारयात सिफारि स यायेफइगु । प्रदेश थःम्हं हे निर्णय तक याये मदइगु । थ्व ल्याखं खुदँ तक ला खय् भाय् छगुलिं जक राज्य चले जुइगु जुल अले मेमेगु भाषाया सवालय् बहुसंख्यकया परिभाषा गुगु कथं बिइगु नापं सिफारिस यात हे धाःसा कन्हय् वना आवश्यकता मतायेकेगु ज्या यात धाःसा खय् भाय् बाहेक मेगु भाय् प्रदेश व स्थानीय तहलय् तक संचालन मजुइगु जुल । थुकिया अर्थ संघ अर्थात केन्द्रय् ला खय् भाय् छगू जक जुइगु निश्चित जूगु दु । छु थ्व विभेद मखु ला ? कि छिकपिनिगु मिखां समानता खना ?

अथे हे नेपाः धइगु निसः व नीन्यागुलिं मल्याक जाती समुदाय च्वनाच्चंगु देय् खः धकाः सरकार हे धयाच्चंगु दु । संविधानय् खस आर्ययात जक परिभाषा बिइगु यानातःगु दु । खस आर्य धइगु खय् ब्रम्ह, ठकुरी, दशनामी, सन्यासी खः धकाः च्यायातःगु दु । थ्व संविधानय् गनं नं नेवाः, तामाङ, लिम्बु, मिश्र, परियार, यादव, चौधरी लगायत सलंसः जातीया नां तक उल्लेख यानातःगु मदु । थुकिया अर्थ खस आर्य संविधानय् हे उल्लेख यानातःगु जूगुलिं आर्विल ईपिं संवैधानिक जाती जुल । आदिवासी जनजाति दुनेया नेवाः, तामाङ, राई, लिम्बु, शेर्पा, गुरुङ लगायतया जातीया नां आदिवासी जनजाति प्रतिष्ठान दुने जक उल्लेख यानातःगुलिं ईपिं निगूगु दर्जाया नागरिक जुया बिउगु दु । संविधानय् उल्लेख जुयाच्चंगु खस आर्य न्हापांगु संवैधानिक जाती अले संविधानया क्वय् ऐन जुइगु जुया जनजाति प्रतिष्ठानया ऐन कथं आदिवासी जनजाति दुनेया समुदाय निगूगु दर्जाया नागरिक जुल अले दलित व मधेसी समुदाय दुनेया जातीयात नियमय् जक व्यवस्था यानातःगु दु । संविधान दक्ले च्वय् अले संविधान अन्तर्गत ऐन तयार जुइगु अले ऐनया नं क्वय् धइगु नियम दयेकीगु खः । थुगु ल्याखं संविधानय् जनतायात न्हापांगु दर्जा, निगूगु दर्जा व स्वंगू दर्जा याना विभेद यायेगु ज्या थ्व संविधानपाखे याःगुयात छिं गथे जुया मखंगु खः जिं मसिल ।

विदा खः क्यना गथु प्याखं क्वचाल, १४ गते देसा

ज्वजलपा वाःपौ/

किपूया भिनिदँया अन्तिम गथु प्याखं वंगु शुक्रवाः बहनी व शनिवाः न्हिनय् किपूया सतःक्वय् क्यंगु दु । उगु प्याखं विदा खः धकाः क्यंगु खःसा आः भिनिदँ तक गनं नं चाखः व न्हिखः प्याखं क्यनी मखुत । वइगु असार १४ गते मंगलवाः भलभल अष्टमी खुन्हु धाःसा किपू पांगा व नगां लागाय् देसा चाःहिइकेगु याइ । नगामय् सीजा नकेगु याये धुसानिसं थीथी थासय् छःपिं सिना वइसा अले सीपिं छःपिन्त कुबिया हया किपूया लाय्कुलिइ थ्यनेगु याइ ।

अनं लिपा मसीमह गणेशचं लः त्वंकाः म्वाकी । अले हाकनं लाय्कु लागाय् प्याखं ल्हुया वना दिलबूचानिसं सिना वनी । सिइपिं छःपिन्ति पीगनय् थ्यना तइ । अले देय् गुथिया व्यवस्थापनय् सिथं यंकेगु ज्या याइ । छःपिन्सं थःथःगु ख्वाःपाः ज्वना खया वनी । अले दिपय् गणेशदेवं मि तयेगु ज्या याइ । अथे ख्वाःपाः उना छूवये धुनेवं औपचारिक रुपं भिनिदँया नितिं किपूया गथु प्याखं क्वचाःगु तायेकी । अले नासः छःयाथाय् धाःसा छः लित तःवयेमाःगु चलन दु । गथु अर्थात मालीतय्सं क्यना वयाच्चंगु थुगु प्याखं ख्वाःपाः पुया वंगु चालंया दिननिसं क्यना वयाच्चंगु खः । किपूया लाय्कू यलया लाय्कू, यँया लाय्कू याना छकः छकः अले किपूया सतःक्वय् स्वक्वः तक प्याखं अनिवार्य रुपं क्यनेमाःगु अले मेमेगु थासय् धाःसा इनाप यानाहःगु कथं क्यंवनीगु चलन दु ।

चाःहिइकी

ज्वजलपा वा:पौ

सल्लाहकार

श्रीकृष्ण महर्जन

प्रकाशक:

नजरराम महर्जन

सम्पादक

श्रीकृष्ण तण्डुकार

ले-आउट:

ज्वजलपा डेस्कटप

संवाददाता

भरत महर्जन, निरजमान सिंह

थाकू

प्रिन्ट स्काई, यें

ज्याकू: निखासी त्वा: किपू नपा-३

फोन ल्या: ४३३३००७, ९८४९४०९०७७

ई-मेल : kirtipur_sandesh@live.com

सम्पादकिय

संघीय गठबन्धनयात वार्ताय्

छाय् स:ते ग्या:गु ख: ?

ओली सरकारं आन्दोलन याना वयाच्वंगु संघीय गठबन्धनय् दुथ्या:गु संयुक्त लोकतान्त्रिक मधेसी मोर्चायात वार्ताय् वयेत आह्वान या:गु ख:सा उकिया लिस: विइगु कथं मधेसी मोर्चा थ:पिं नं आवद्ध दुगु आन्दोलन याना वयाच्वंगु संघीय गठबन्धनयात नं वार्ताय् स:तेत सर्त त:गु दु । अथे सर्त त:गु धइगु वार्ताय् वयेगु नितिं ख: ।

मोर्चा त:गु सर्तयात ओली सरकारं थ:पिनिगु कमजोरीया कारणं हे वार्ता मजुयाच्वंगु ख: धका: तायेकूगु मनुनि । आन्दोलन याना वयाच्वंगु संघीय गठबन्धन दुने मधेसी मोर्चा नापं थीथी राजनीतिक पार्टी व मोर्चा याना नीगुंगू संगठन व दलत दुथ्यानाच्वंगु अले व हे गठबन्धनपाखें औपचारिक रुपं माग पत्र बिया हे आन्दोलन याना वयाच्वंगु खं सरकारं मसिउगु धा:सा अवश्य नं मखु । थुलि मच्छि स्पष्ट जुइक जुइकं हे सरकारं धा:सा गठबन्धनयात वार्ताय् स:तेत तयार मज्गु धइगु संघीय गठबन्धनयात तछ्याना मधेसी मोर्चायात जक साला कायेगु अले आदिवासी जनजाति व मधेसीया दथुइ एकता याके मविइगु नियत कथं भूमिका म्हितूगु मखुला धका: न्ह्यस: व्वलनीगु स्वाभाविक हे ख: ।

उकिं धात्थे सरकार वार्ताया माध्यमं समस्या समधान यायेत तयार दुगु ख:सा आन्दोलन याना वयाच्वंगु मधेसी मोर्चा नापं दुथ्या:गु संघीय गठबन्धनयात वार्ताय् स:तेत छाय् ग्यानाच्वंगु ख: ? कि त संघीय गठबन्धनया आन्दोलनयात न्हापा मधेसी मोर्चाया आन्दोलनयात वेवास्ता या:गु थें हे वेवास्ता याना वनेगु नियत ज्वना वा इमि दथुइ विभाजन हयेगु नियत वार्ताय् मस:तूगु मखुला धका: मनूतयुसं तायेकाह:गु दु । उकिं वार्ताया माध्यमं समाधान यायेगु हे ख:सा गठबन्धनयात वार्ताय् स:ता: तत्काल वार्ता यायेत ओली सरकार तयार जुइमा: ।

साहित्य/चिनाखं

हाईकू शौरभ शाक्यया

शौरभ शाक्य

खप

९५.दन्न च्या:गु मि

छथ्व: मनूत ह्यंग्वा:

छथ्व: खरानी ।

९६ लायलामा त्व:

ननी मस्त पिच्याई

धुंया मचा बु ।

९७.दन्न निभालय्

ज्यामिं बँ क्वानाच्व

चर्तिं सिचुका ।

९८.वार्चिंग:थासं

सिर्जना आलाउलु

यर्सिं क्वदल ।

९९.राजनिति खँ

फोहर ख बाय् नील:

अन्तरद्वन्द ।

१०० छथ्व:ल:हँयत

वंता स्वया व्ययावं

चकं आकाश ।

वार्निड !!-३

रोशन श्रेष्ठ

अमेरिका

वंगु वा:या ल्यंगु ....

थ्व चक्रं याना नेवा:समाजयात ग्यानापुगु आर्थिक भविष्यपाखे ध्वाना यंकाच्वंगु दु । ख: व्यक्तिगत फाइदाया खेलयात स्वयेगु ख:सा थ्व कानूनहिन समाज, स्वतन्त्र बजार व अनियन्त्रित कारोबार धैगु दां कमेयायेगु अवसर खयेफु । छाय् धा:सा थन न्ह्यागु लैय् नं तस्कं खतराय् दु, गन खतरा दइ अन अवसर नं दइ धयागु अर्थशास्त्रया नियम हे जुल । तर मुक्कं समाजयात स्वत धा:सा थन भिं जुइगु छुं हे लक्षण मदु । ५म्ह मनूया समाजय् छम्ह मनू धनि जुया ४ म्ह मनू गरीव जुया वनीगु जुल धा:सा आखिरय् व समाज गरीव हे जुइगु ख: । ५ म्ह मनू धनी जुया वनीगु जूसा जक व समाज धनी जुइगु ख: ।

न्ह्यागु पार्टीइ च्वनाच्वपिं नेवा:त जूसां नं नेवा: मुद्दाय् सकलें नेवा:त छथाय् मुनेत पार्टी त्व:ता: वनेमा:सां तयार जुइपिं नेवा:त दयेमा: धका स: पिज्व:बलय् थ:थ:गु पार्टी त्व:तेत तयार जुइपिं नेवा:त खनेमन्त । नेवा:या नामय् दर्ता यानाह:गु पार्टी नं उलि गति मलात । बाबुरामया सरकारया पालय् लें तब्ब्या यायेगु धका नेवा:तयगु छें थुनाह:बलय् विकासया ज्याय् विरोध यायेमज्यू धका सुम्क च्वनाविल । अबलय् भीसं यक्व हे इनाप याना कि छम्ह नेवा:यात जूगु अन्यायया विरोधय् सकलें नेवा:तसैं स: तयेमा: । विकासया नामय् सार्वभौम जनताया छें बुँ जबर जस्ति अधिग्रहण याये दैमखु । इमित उचित विकल्प बियेगु जिम्मेवारी पुमवंक जनताया छें बुलडोजरं थुनेमज्यू । तर दक्व नेवा:त सुम्क च्वनाविल । विकासया ज्याया नामय् थथे जुयावन धा:सा लिपा मेमे थाय् नं लें तब्ब्या: याना हइबलय् सुनां नं स: तइमखु । असन(इन्द्रचोक या लें २० मिटर तब्ब्या यायेमाल धका बुलडोजर न्ह्याकाहल धा:सा लाजिम्पाटया नेवा:त आ: विरोध याइ ला ? छाये याइ ? यलध्वाका मंगलबजारया लें १५ मिटर तब्ब्या यायेमाल धा:सा नं हालीपिं मवयेफु । नेवा: वस्तिगु गल्लि गल्लिइ न्हू छें दनेत ५ फिट त्वस्तेमा:गु धका जक धायेवं हे मर्काय् लाइपिं नेवा:त 'विकासया ज्याय् विरोध यायेमज्यू' धका नेवा:तयगु हे छें थुना लें तब्ब्या यानाह:बलय् म्हुतुइ धौ फिना च्वना विल ।

नेवा:तयगु थज्यागु पहलं याना सत्ताधारीपिनिगु जबरजस्तिनाप आ: नेवा:त कलेक्टिभ बार्गेन याना ल्वायेगु आँट मदया वन । स्वयादिसैं, लें तब्ब्या: यायेगु नामय् आ: नं कलकि थानकोट रुटया ट्रलं ट्रपि नेवा:तयगु बुँ लाका कायेत्यंगु दु । अन थ:थ:गु छें व बुँ

लाका च्वनेमा:पिं भतिचा भतिचा हालाच्वंगु दु, 'खोसेर लिन पाइदैन, उचित क्षतिपूर्ति देउ' थ्व गजा:गु ह्वाज्य: माग ? भी नेवा: मुलवासी

पिनिगु थासय् आप्रवासी त वया भीगु बुँ अधिग्रहण याइगु, अले भीसं इपिं नाप कायेगु जूसा का, जिमित दाँप्व: जक हजि धका फवनेगु हँ । धिक्कार धायेमास्ते व: । 'क्षतिपूर्ति देउ' मध्यासैं 'हाम्रो ठाउँमा हामी नै बाटो बनाउँछौ, हामीलाई निर्णय गर्न देउ, हामीलाई अधिकार देउ' धका धायेमा:गु मखुला ? विकासया ज्या धका विरोध यायेमज्यू धका धाईपिन्सं विकासया ज्याय् पब्लिक पार्टिसिपेशन याकेमा धका: धाये मस:ला ? मस:गु मखु, मध्या:गु ख: । शायद अन स्वार्थया कालविल जूगु दु जुइफु । थथे, न विरोध याइपिन्सं गतिलाक विरोध यायेसल, न समर्थन याइपिन्सं गतिलाक समाधान विइसल, न्ह्याथे यानां नं मर्काय् लाइपिं नेवा:त जक जुयाच्वन । तर सशक्त विरोध यायेगु आँट नेवा:समाज याके मदये धुंकल । नेवा: समाजया नितिं ल्वाये, हाले, योगदान बिये धका गथन याना त:गु सकलें खल:पुच:संस्थात सीगु बराबर जुइ धुंकल । नेवा: राज्य माल धका हाला जुइपिं तक हे नेवा:तयगु छें बुँ थुने दैमखु धायेगु हिम्मत मयाये धुंकल । म्हिग: ग्रेटर रिडरोड दयेकेत स्व:बलय् विरोध याना पनेफुपिं नेवा:त आ: हाकनं व हे योजना हल धा:सा पने मफैगु अवस्थाय् वने धुंकल ।

राजनीतिइ सक्रियपिं छुं भतीचा नेवा:त बाहेक मेपिं नेवा:तय्के आत्मविश्वास तस्कं कम जुइधुंकल । गनं छुं मखूगु ज्या जुयाच्वंगु खन धा:सा उइत पनेगु, मखूगु ज्या यायेमते धका हतकेगु, व मखूगु ज्या पिडित जूपिन्त ग्वहालि यायेगु आँट नेवा:समाजयाके धमाधम मदया वन । अन्याय जूसां अन्याय जूगु ख:ला मखुला धका मथुइगु, अले थुया व:सा नं 'का: अथे याये मज्यू' धका तुलुतुलु स्वया च्वनेगु बानि खने दया वल । अफ ग्यानापुगु खँ ला थ्व ख: कि अन्याय जुल धका थुपिं नेवा:त नं मथू पह याना बुफ पचेयाना च्वनीगु जुयावल । थुल धका प्रतिक्रिया क्यन कि विरोध यायेमाली, विरोध यात कि थ:त मछिनि धका: ग्याना बरु अ:पुक हे 'ए !! अथेला जिं सि हे मस्यू का ग्व:' धका वास्याक्क न्हिला क्यनेगु याइपिं नेवा:त यक्व दयावल ।

नेवा:त कलेक्टिभ बार्गेन यायेगु हैसियत मन्त धका: सिइकेगु छूगु दसू आ: नकतिनि पित ह:गु 'बुँ बाँफो तये मदुगु नियम'य् नेवा:तसैं छुं नं स: मत:गु खँ नं छूगू दसू ख: । खयेफु, नेवा:तय्के न्हापा थें यक्व बुँ मन्त, तर गुलि दनि, व म्हासे यायेमज्यू धयागु भावना वल्लाना वयाच्वंगु दु ।

अले बुँज्या पाखें विमुख जूपिं न्हू पुस्ता व बुँज्या याये मफया वपिं पुलाँ पुस्ताया दथुइ तालमेल मिलेमजुया बुँ बाँफो जुइका च्वनेमा:पिं नेवा:त धमाधम अप्व: जुजु वनाच्वंगु दु । नेवा:तयगु स्वामित्वया बुँ धयागु आ: ज्या सनां उत्पादन यायेगु बुँ सिवे नं प्लटिड याना भा: थकाना मिइगु बुँ कथं हिलाच्वंगु दु ।

आ: थ्व बुँ बाँफो तयेमदुगु नियम पिथनां कन्हय् लागू जुइबलय् न्हापलाक छु हुम्ला जुम्लाया बुँ बाँफो तल धका कारवाहि याना हइगु ख:ला ? कि

सिराहा सप्तेरीया बुँ बाँफो तल धका कारवाहि हयेत थ्व नियम दयेका: ह:गु ख:ला ? जिं स्वयेबलय् थ्व नियम दकलय् न्हापां स्वनिगलय् लागू याना हइ । स्वनिगलय् बुँ बाँफो खनेवं छाय् बाँफो तयागु धका कारवाहि याना हयेगु तातुना थ्व नियम दयेकुगु जुइफु । स्वया च्वनादिसैं, स्वनिग:या बाँफो बुँ खनधा:सा बुँथुवा: नं बुँ याये मखुसा मेपिन्त याकि धका दबाव बिया हयेत नं थ्व नियम ह:गु जुइफु । थथे जुल धा:सा बुँज्या त्व:तिइपिं बहुसंख्यक नेवा:तय्क थ:गु स्वामित्वय् दयाच्वंगु बुँ ल्यंका:तयेत थाक्या वइ । अलय् धमाधम बुँ दक्वं मिया: हइ ।

उलि जक मखु, मेगु विकृति नं वयेफु । गथे कि, गन गन गुथिया जग्गा तयात:गु दु धका माला जुइपिं भु-माफियापिनिगु चक्करय् थौंकन्हय् मालपोत कार्यालय् दुने करोडौ अरबौया चलखेल दु । भु-माफिया पिन्सं पुर्जा मदुगु बुँया पुर्जा दयेकेगु, मखुम्ह बुँथुवा दयेका: बुँ मीगु, खुसि, ख्य:, चुक आदिया पर्ति बुँयात निजि याना छवयेगु आदि अनेक भ्रष्टाचार याना धिवा कमेयाना च्वन । थिमिया हनुमन्ते खुसिइ बग:या साँध सिमाना हे डोजरं त्यला जबर जस्ति नेवा:तय्के पुर्जा दू पति बुँइ खुसि ध्वाना छवयेगु अले खुसि न्हापा छयलात:गु बग:यात निजि बुँ दयेका मियेगु चक्करय् भू-माफियापिन्सं गुलिमछि चाल म्हिताच्वंगु खँ छिकपिन्सं स्यू हे जुइमा: । कानून, प्रशासन, स्थानिय निकाय व पार्टीत सकलें म्हुतुं धा:सा नेवा:तय्क अन्या: जुइके बी मखु धका धाइ, तर चान्हय् चान्हय् सलंस: गुन्दा या सुरक्षा बिया डोजरं बुँइ गा: म्हुया हइबलय् न पुलिस-प्रशासनं साथ ब्यू, नं नेवा:त जाना: हे ल्वाये फु- थथे अत्याचारया चक्रं कायल जुइवं नेवा:त धमाधम बुँ मिया हयेत बाध्य जुइगु अवस्थाय् वनाच्वंगु दु । थ्व हे चक्र हिला वना कन्हय् सुया सुया बुँ बाँफो तयातल धका चा:ह्यू जुइपिं भु-माफिया पिहाँ वयेफु । थ:म्हसिंनं यानातयागु बुँ नं बाँफो तयातल धका नालिस तया हये फु । बुँ यायेत वन धा:सा गुन्दातसैं याके मवीगु अले प्रशासनया ग्वहालि कया वुं मयासैं तल धका दु:ख विइगु चक्र दुहाँ वयेफु । थजा:गु चक्रय् तक्यना मच्चनेत मेपिन्त बुँ याकेमालीगु, व बुँ याइम्हसित हाकनं लिपा मोहियानि हकया नामं बुँ क्वपाले मालीगु अवस्था जुया वयेफु । थ्व ग्यानापुगु खेल या ल्यूने सुलाच्वंगु चालबाजि नेवा:समाजया हितया अ:ख: जुइगु पक्का दु, तर नेवा:तय्क मतलव मदु ।

थथे बुँ बाँफो तये मदु, छें खाली तयेमदु, छेंय् ४म्ह ज: दुसा ६ गु क्वथा जक थ:पिन्त तया मेगु क्वथा बालं बिइमा: धया थें अदभुत नियम दयेका हइतिनि धका ५दं ६दं न्ह्य: नं धयागु ख: । बुँ बाँफो तये मदु धका नियम ला दयेका हे हल । आ: छें खाली तयेमदु धका नं दयेका: हइतिनि । थ्व वार्निड जिं सकल नेवा: दाजुकिजा तताकेंहे पिन्त आ: हे कना तये । क्वचाल ।

रिले अनशनय् किपूमितय्गु नं सहभागीता

संविधान पुर्नलेखन यांना पहिचानसहितया संधीयता, पहिचान व अधिकारया सुनिश्चिता, पुर्ण समानुपातिक प्रतिनीधित्व, भाषिक समानता, फुक्क कथंया विभेद उत्पिडनया अन्त्य, कालाबजारी, भ्रष्टचारीयात कारवाही, भुक्क पीडितयात तत्काल राहतया व्यवस्था लगायतया माग यांना शान्तिपुर्ण आन्दोलन यांना वयाचंगु संधीय गठबन्धन वंगु जेठ २६ गतेनिसें येँया चकंदबुलिइ रिले अनशन यांनाचंगु दु । थौं असार ४ गते फिनिन्दु दत ।

रिले अनशन न्ह्याकूगु दिनिसं रिलेअनशनय् ब्यक्तिकाइपिं भ्रंभं अप्पयावःगु दु । व रिले अनशनया समर्थन यांना: थीथी पार्टीया नेता कार्यकर्ता नापं मानव अधिकारवादी, नागरिक समाजया अगुवापिंसं नं एकता क्यना: थःगु बिचा: प्वंका:चंगु दु । थ्व संधीय गठबन्धनया रिले अनशनयात मधेसीतय्गु जक खः धाइपिन्त हाथ्या बीथें गठबन्धनय्

दुथ्या:पिं फुक्क हे पार्टी जातीय संगठनतसें नं ब्वति कयाचंगु दु । अथे न्हिया न्हियं किपूमितय्सं नं रिले अनशनय् एक्कबद्धता प्वंकीपिं अप्पया वःगु दुसा अनशन तर्क च्वनाहःगु दु । ज्वजलपा वा:पौया सम्वाददाता रिले अनशनस्थल वनां वया: जानकारी ब्यूगु कथं सनिवा:या रिले अनशनय् ब्वतिका:पिं ४१ पीछ्मह दु । वय्क:पिनिगु नां पद व पार्टी थथे दु ।

१. नन्दकुमार चौधरी, उपाध्यक्ष, थरुहट तराई पार्टी, नेपाल २. प्रमोदप्रसाद गुप्ता, राजनीतिक समिति सदस्य, संधीय समाजवादी फोरम नेपाल (ससफो नेपाल) ३. सिताराम ठाकुर, केन्द्रीय सदस्य, अनशनया समर्थन यांना: थीथी पार्टीया नेता कार्यकर्ता नापं मानव अधिकारवादी, नागरिक समाजया अगुवापिंसं नं एकता क्यना: थःगु बिचा: प्वंका:चंगु दु । थ्व संधीय गठबन्धनया रिले अनशनयात मधेसीतय्गु जक खः धाइपिन्त हाथ्या बीथें गठबन्धनय्

सदस्य, मधेशी जनाधिकार फोरम (गणतान्त्रिक) ८. तोफा पहिमहाङ्ग लिम्बु, नेतु, संधीय लिम्बुवान पार्टी, नेपाल ९. तामाङ विजय स्याङताङ, सदस्य, आदिवासी जनजाति पार्टी, १०. तिलक मगर, केन्द्रीय सदस्य, सामाजिक लोकतान्त्रिक पार्टी, ११. रामभोला महर्जन (किपू), केन्द्रीय सदस्य, नेपा: राष्ट्रिय पार्टी, १२. लिला पुन, केन्द्रीय सदस्य, राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टी, नेपाल, १३. सरस्वती विक, सदस्य, राष्ट्र शिल्पी आन्दोलन, नेपाल, १४. बिक्रमबहादुर क्राकी, सदस्य, खसान राष्ट्रिय संघर्ष समिति, १५. मिड्मा शेर्पा, सदस्य, शेर्पा स्वायत्त राज्य संघर्ष समिति, १६. दिपेन्द्रकुमार आड्डाम्बे, सचिवालय सदस्य, लिम्बुवान संयुक्त संघर्ष समिति १७. नवराज गुरुङ, प्रतिनिधि, तमुवान संयुक्त संघर्ष समिति, १८. उत्तम लामा, प्रतिनिधि, ताम्सालिङ संयुक्त संघर्ष समिति १९. शान्ता प्रजापति, प्रतिनिधि, नेवा: स्वायत्त राज्य मंका संघर्ष

समिति, २०. मोहनप्रसाद राई, प्रतिनिधि, किरात राज्य संघर्ष समिति, २१. ध्यानबहादुर राई, केन्द्रीय सदस्य, ससफो नेपाल, २२. योगराज लिम्बु, केन्द्रीय सदस्य, ससफो नेपाल, २३. देवराज शर्मा, केन्द्रीय सदस्य, ससफो नेपाल २४. सोनी लामा, केन्द्रीय सदस्य, ससफो नेपाल, २५. करिमा बेगम, केन्द्रीय सदस्य, ससफो नेपाल, २६. प्रकाश चौलागाईं, केन्द्रीय सदस्य, ससफो नेपाल, २७. रिता कुमारी महतो, महिला नेतु, रामसपा २८. मृत्युञ्जय भ्गा, वैकल्पिक केन्द्रीय सदस्य, ससफो नेपाल २९. मानबहादुर धामी, वैकल्पिक केन्द्रीय सदस्य, ससफो नेपाल, ३०. भवानी विक्रम आड्डाम्बे, प्रदेश सम्पर्क समिति, ससफो नेपाल, ३१. सुभाष पालुङवा, प्रदेश सम्पर्क समिति, ससफो नेपाल, ३२. प्रितिराज राई, प्रदेश सम्पर्क समिति, ससफो नेपाल, ३३. थमानसिंह याम्फू, प्रदेश सम्पर्क समिति, ससफो नेपाल, ३४. युवराज राई, प्रदेश सम्पर्क समिति, ससफो नेपाल, ३५. रिता राई, प्रदेश सम्पर्क समिति, ससफो नेपाल, ३६. अमिस लोहरुङ, प्रदेश सम्पर्क समिति, ससफो नेपाल, ३७. धिरेन सुस्तोचा बाहिङ, प्रदेश सम्पर्क समिति, ससफो नेपाल, ३८. नरेश बोहरा, युवा नेता, रामसपा ३९. सुन्तलाकाजी श्रेष्ठ, केन्द्रीय सदस्य, नेपा: राष्ट्रिय पार्टी, ४०. सुमन चौधरी, विद्यार्थी नेता, थरुहट तराई पार्टी, नेपाल, ४१. कमल चौधरी, विद्यार्थी नेता, थरुहट तराई पार्टी, नेपाल ।

जग्गा एकीकरण-२ या रोकका पिडितपिनि सहलह

किपुली निगूगु टाउन प्लानिग यायेगु निति २०६१ सालनिसें ९१६ रोपनी जग्गा रोकका यांना टाउन प्लानिग दयेकेगु कुतः जूगु खः । न्हापांगु टाउनप्लानिगया असफलता अले समिति च्वपिनिगु व्यवहारया हुनि जग्गा थुवा:तसें विरोध यांना: हल । गुकिं यांना: व टाउनप्लानिगया ज्या न्ह्याके मफुत । निर्दया निति रोकका धका: या:गु जग्गा भिदै तक रोकका जुयाच्वन । यक्व थासय् डेलिगेशन वनेगु, जुलुस पिकायेगु यांना: आखिरय् नेपाल सरकार व टाउन प्लानिग योजना खारेज यायेमाल । २०७१ फागुण २५ गते बोर्ड बैठक खारेज यायेगु निर्णय यात । तर व सूचं २०७२ बैशाख ६ गते सार्वजनिक सूचना धका: गोरखापत्रय् सूचना पिहाँवसेलिं व जग्गा फुकुवा जूगु सकसिनं सिल । न्हापा जग्गा रोकका धा:सां बुई छें दनेगु यांनाच्वन । रोकका जग्गाय् दंगु छेंया नक्सा किपू नगर पालिकां पास यांना मब्यू । आ: जग्गा रोकका फुक्का जुइथुंका: नगर पालिकाय् पुलांगु छेंया नक्सा पास याक:वपिन्त अनेक भ्रमेला जुइवं रोकका पिडित समाजं छगू सहलह मुँज्या यात ।

असार ४ गते शनिवार पाँगा चिखुया ए वान पार्टी प्यालेसय् सुथय् छगू सहलह मुँज्या यात । रोकका पिडित समितिया नाय: दिनेश दाहालया नाय:सुइ जूगु उगु मुँज्या राजेश महर्जन न्ह्याकादीगु ख:सा विशेष पाहाँ राप्रपा नेपालया युवक संघया केन्द्रिय दुज: र । जकुमार के.सी. जुयादीगु ख: । सहलहलय् यक्व पिडितसें थ:थ:गु अले मंका: समस्या न्ह्यव्वयेगु यात । जग्गा फुकुवा जुइ न्ह्य: दनांत:गु छेंया नक्सा पास याक:वंबलय् छगू तल्लया ५० न्यय्दु: तका, निगू तल्लया ७५ द्र: तका अले स्वंगु तल्लया छगू लाख जरिवाना कायेगु धाल । थ्व जरिवाना अप्प: जुल । उकिं न्यूनतम जरिवाना जक कायेमा धका: सकसेनं मांग यात । अथेहे न्हापा लेंया मापदण्ड १४ फीट, सेटबायक ११/२ फुट यांना:त:गु । वहे कथं दनांत:गु छेंया नक्सा पास या:वंबले आ: २० फुट, सेटबायक ५ फुटया प्रावधान त:गु दु । उकिं २०७२ बैशाख १२ गते भुखाय् व्वय न्ह्य: दना:त:गु छेंया मापदण्ड पुलांगु कथं हे न्हूगु दनिगु छेंया मापदण्ड न्हू कथं यायेमा:गु माग तया: नगरपालिकाय् डेलिगेशन वनेगु खँ क्व:छयूगु दु ।

नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबूया केन्द्रीय समितिया पूर्ण बैठक चितवनय् च्वनीगु

नेवा: पत्रकारतय्गु राष्ट्रिय संगठन नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबूया केन्द्रीय समितिया बैठक वंगु शुक्रवा: ख्वपया ख्वपछेंय् जुल । मुँज्याय् स्विनिग:या केन्द्रीय पदाधिकारी दुज:पिं नाप नाप कन्चनपुरया प्रतिनिधिं तकं ब्वति कयादीगु खः । अथे हे ख्वप व काभ्रे जिल्लाया प्रतिनिधिपिं पर्यवेक्षकया रुपय् मुँज्याय् सहभागी जुयादीगु खः । अथे केन्द्रीय समितिया मुँज्या न्ह्याये न्ह्य: नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबू ख्वप जिल्ला कचापाखें लसकुसयासें केन्द्रया मुँज्या ता:लायेमा धका: भित्तुनाविसें नेवा: संस्कृतिक कथं सिन्ह तिका: क्वखा ल:ल्हायेगु ज्या या:गु खः । अले ख्वप कचा व केन्द्रीय समितिया दुज: व पदाधिकारीपिनिगु दथुइ म्हसीका कालविल ज्याभ्व: जूगु खः । अनं लिपा मुँज्याय् ख्वप कचापाखें आ: तकया दुने याये धुकूगु ज्याभ्व: व ख्वप कचाया अवस्थाया बारे कया जानकारी बिइगु ज्या नं जूगु खः ।

न्हापांगु चरणया उगु ज्याभ्व: क्वचाये धुंका: जूगु केन्द्रीय समितिया मुँज्या केन्द्रया नाय: श्रीकृष्ण महर्जनया नाय:सुइ छ्याञ्जे केके मानन्धर न्ह्याकादीगु खः ।

मुँज्याय् दबूया दर्छिया प्रस्तावित ज्याभ्व: न्वकू सुरेशवीर बज्राचार्य न्ह्यव्वयादीगु ख:सा मूछ्याञ्जे सुनिल महर्जन दबूया

सांगठनिक संरचना गुगु कथं निर्माण यायेगु धइगु प्रस्ताव न्ह्यव्वयादीगु खः । अथे हे दांभरी सुरेन्द्रभक्त श्रेष्ठ निक्व:गु त:मुँज्यानिसें आ: तकया ल्या:चा: न्ह्यव्वयादीगु खः । अन न्ह्यव्व:गु थीथी कथंया प्रस्तावयात कया ता ई तक सहलह लिपा संशोधन सहित पारित या:गु खः । अथे हे आ: वइगु असार १७ शुक्रवा: व १८ शनिवा: चितवनय् जुइगु केन्द्रीय समितिया पूर्ण बैठकय् प्रस्तूत

यायेगु निति संशोधन सहित सर्व सहमति हे पारित या:गु खः । उगु मुँज्यां वइगु असार १७ व १८ गते चितवनय् जुइगु केन्द्रीय समितिया पूर्ण बैठक च्वनेगु अले उगु बैठक सल्लाहकार मनोनित यायेगु, सचिवालय नीस्वनेगु, थीथी कव: नापं संगठनया संरचना तयार यायेगु नापं केन्द्रीय दुज: नापं पदाधिकारीपिन्त थीथी कथंया जिम्मेवारीया भाला बिइगु खँ नं क्व:छिउगु दु ।

रिले अनसनय् ब्वति कया:चवनादीम्ह मय्जु

शान्ता प्रजापतिनाप छभा:

बंगु जेठ २६ गतेनिसैं येंया चकंदबू (खुल्ला मञ्चय्) संघीय गठबन्धनं रिले अनशन न्ह्याका च्वंगु दु । उगु रिले अनशनय् नेवा:तसें नं न्ह्यान्हिथं ब्वति कयाच्वंगु दु ।

उगु हे भवलय् सनिवा: भिनिन्हु दुखुन्हु जिमि सम्वाददाता चकंदबू वना: अन अनसन चवनादीम्ह मय्जु शान्ता प्रजापतिनाप या:गु खँल्हाबल्हाया छुं छुं खँत थन न्ह्यब्वयाच्वना -सम्पादक)

छिगु नां छु थें छि गुगु संस्थापाखें थन ब्वति का: भायागु ?

– जिगु नां शान्ता प्रजापति ख: । जि म्हायिपि बर्हिपि ग्वाहालि पुच: पाखें नेवा: स्वायत्त राज्य मंका: संघर्ष समितिया प्रतिनिधि कथं थन ब्वति कया:चवनागु ख: ।

छि थन छाय् ब्वति का: भायागु ? खँ थुइका भायागु ख: कि सुनानं हुँ धया भायागु ?

– जि खँ थुइका: हे थ्व अनसनय् ब्वति का:वयागु ख: । जिमिगु ग्वाहालि पुच:या पासापिं न्हिं छम्हसें थन ब्वति का: वयाच्वंगु दु । थौं जिगु पा: । जि थन छाय् वया धायबलय् भीगु देसय् न्हूगु संविधान पिहाँवल । व संविधानय् भीगु अधिकार मदु, भीगु म्हासिइका मदु । भीत निगूगु दर्जाया नागरिक दयेका: विल । धाइबलय् भी नेवा:त नेपा: देय्या आदिवासी धाइगु, तर थ्व संविधानं भीत आदिवासी मधा: । खस आर्य ब्राम्हण, ठकुरी व दशनामीपिन्त आदिवासी धका: संविधानय् हे न्ह्यथनात:गु दु । भीत अथे धयात:गु मदु । भीगु भाय्यात गनं हे मान्यता मदु । भीगु भासां आख: ब्वने मदयका विल । थुज्व:गु विभेदकारी नीतिया विरुद्ध संघीय गठबन्धनं आन्दोलन यात । वहे आन्दोलनयात कया: जिमिगु पुचलय् खँ जुल । अले थ्व आन्दोलनयात ग्वाहालि यायेमा: धका: ग्वाहालि या: वयागु ख: ।

थ्व संघीय गठबन्धनया छु छु मांगत दु ? छिं स्यूला ?

–थ्व आन्दोलनया माग ला यक्व हे दु । निंखुगु माग दु । उकी नं मुख्य याना: संविधान पुनर्लेखन याना पहिचानसहितया संघीयता, पहिचान व अधिकारया सुनिश्चितता, पूर्ण समानुपातिक प्रतिनिधित्व,

जि थन छाय् वया धायबलय् भीगु देसय् न्हूगु संविधान पिहाँवल । व संविधानय् भीगु अधिकार मदु, भीगु म्हासिइका मदु । भीत निगूगु दर्जाया नागरिक दयेका: विल । धाइबलय् भी नेवा:त नेपा: देय्या आदिवासी धाइगु, तर थ्व संविधानं भीत आदिवासी मधा: । खस आर्य ब्राम्हण, ठकुरी व दशनामीपिन्त आदिवासी धका: संविधानय् हे न्ह्यथनात:गु दु । भीत अथे धयात:गु मदु । भीगु भाय्यात गनं हे मान्यता मदु । भीगु भासां आख: ब्वने मदयका विल । थुज्व:गु विभेदकारी नीतिया विरुद्ध संघीय गठबन्धनं आन्दोलन यात । वहे आन्दोलनयात कया: जिमिगु पुचलय् खँ जुल । अले थ्व आन्दोलनयात ग्वाहालि यायेमा: धका: ग्वाहालि या: वयागु ख: ।

भाषिक समानता, फुक्क कथंया विभेद उत्पिडनया अन्त्य, कालाबजारी, भ्रष्टाचारीयात कारवाही, भुक्कम्प पिडितयात तत्काल राहतया व्यवस्था लगायतया माग दु । गुगु तसकं जायज ख: थुइका: जि नं ब्वति का: वयाचवनागु ख: ।

–थ्व आन्दोलन ला मधेसीतय्गु आन्दोलन धाइ । छिं मधेसीतय् जकं ग्वाहालि या: भायागु ला मखुला ?

–थ्व सरासर मखुगु खँ ख: । थ्व आन्दोलन संविधानं विभेदया:पिं सकल नेपा:मिपनिगु आन्दोलन ख: । न्हापा नेवा: प्रदेश, तमुवान प्रदेश, ताम्सालिङ प्रदेश, लिम्बुवान प्रदेश, थरुहट प्रदेश आदि इत्यादि पहिचान व सामर्थ्यया आधारय् प्रदेश दयेकेगु धका: क्व:छ्यूगु ख: । तर आ: वया पहिचान मदुगु एकल जातिय वर्चस्व जुइकथं नामांकन हे मया:से प्रदेश घोषणा यात । उकिं थुगु रिले अनशनय् सकलें जात जातियापिं नेपा:मिपनिगु सहभागिता दु । छिं अन बोर्डय् तयात:गु नां धल: स्वयादिसैं ।

संविधान पुनर्लेखन ला जुइ हे मखु धका: प्रधानमन्त्री के पि. ओलीं धायेधुंकल । छिकपिनिगु आन्दोलन पूवनीला ?

–थ्व आन्दोलन शान्तिपूर्ण आन्दोलन ख: । शान्तिपूर्ण आन्दोलनं भतिचा ई कायेफु अय्सां थ्व आन्दोलन सफल जुइधैगु जित: पूर्ण विश्वास दु ।

छित: पूर्ण विश्वास दुगुया आधार छु लय् ?

–न्ह्यागु नं आन्दोलनया आधार धइगु जनता ख: । वासाठी त्रिसाठी सालया आन्दोलन नं ज्ञानेन्द्र थ:गु ल्हातय् शक्ति का:बलय् २०६० सालनिसैं हे जुजुया निरंकुशता विरुद्ध आन्दोलन न्ह्यागु ख: । स्वदै लिपा तिन पवन । थ्व आन्दोलन छाय् यायेमाल धका: जनतां खँ थुयाव:लिसे थ्व आन्दोलनय् सहभागिता अप्व: दया: वयाच्वंगु दु । थ्व सरकारं फय्गं खँ जक ल्हाना: जनताया पक्षय् छुं हे यायेफुगु मखु । जि छम्ह गृहिणी नं ख: । बेसा भा: थौंया कन्हय् मजू, कन्हय कंस मजू । जनतां गुलिजक सहयानाचवनी । जिमिगु थ्व आन्दोलन जायज जूगुलिं जिमिगु आन्दोलन सफल जुइ धका: जित विश्वास दु ।

साहित्य/चिनाखँ

सुयागु कालय् सु मदु थन

कवि राम महर्जन,
नगां, किपू-१६

राणाकालय् आठपहरियात दु

जनताया छें छें वया खापा त:छ्या: वैपिं

राणाया हुकुम कथं चितौन जंगले वना

सिमा ध्यना ज्याय् वनेमा:पिं मर्वपनिगु छें ॥

पंचायत कालय् पंचायत विरोधीत

छम्ह छम्ह मात्तुमाला: ज्वनाही धाइपिं दु

पंच महापंचया आदेश कथं

ज्वना यंका जेल नेल तया सास्ती बिइपिं ॥

प्रजातन्त्रकालय् तरुणदलया ल्यायम्हत दु थन

प्रजातन्त्र विरोधीतय् ठीक याय् धाइपिं

लोकतन्त्र कालय् युथ फोर्सया ल्यायम्हत दु थन

इमिगु खँ मन्यपिन्त मुक्का नका ठीक याइपिं ॥

गणतन्त्रकालय् नं वाइसिएल त दु थन

इमिगु विरोधय् न्ह्योने वइपिं

मा:गु शक्ति प्रयोग याना

ज्यान कायेमाला प्राण काये माला काइपिं ॥

सुयागु कालय् सु मदु थन

सकसियागु कालय् सकलें दु थन

थ्व फुक्क शक्ति दुरुपयोग याइपिं सुले धका

न्ह्यस: त:सा जवाफ वई भी दाजु किजापिं हे ख: ॥

छम्ह नेपा:मि मेम्ह नेपा:मियात

क्वतेला दु:ख बिया बहादुरी क्यना

तमाशा स्वकीपिं मेपिं सुं मखु भीपिं हे ख:

फुक्क तमाशाया पात्रत गरिव नेपालीत हे ख: ॥

छिं नं चिनाखँ च्वयादिसैं ज्वजलपा वा:पतिइ पिकायेगु नितिं छवया हयादिसैं

तपाईंको टोलमा भएका घटना कीर्तिपुरको समाचार बनाउने हो भने तपाईं एक कल फोन गर्नुस् हामी तपाईंको टोलको समाचार कीर्तिपुरको समाचार बनाईदिनेछौं

**कीर्तिपुरको
चित्रण**

किपुलिं पिदनाच्वंगु कीर्तिपुर सन्देश वा:पौ व ज्वजलपा: वा:पौया ग्राहक जुइगु नितिं स्वापू तयादिसैं

कार्यालय: निखासी टोल: कीर्तिपुर नपा-३
फोन नं.: ४३३३००७, ९८४१४०१०७७

ज्वजलपा वा:पतिइ छिगू चिनाखँ/बाखँ/हाइकू विज्ञापन व मेमेगु च्वसू पिथनेगु जूसा जिमित स्वापू तयादिसैं

सकलसिगु मंका: स:

ज्वजलपा वा:पतिइ

ज्याकू: निखासी त्वा: किपू नपा-३ फोन ल्या: ४३३३००७, ९८०८६२६४२० ई-मेल : kirtipur_sandesh@live.com

अन्धविश्वासय् लिकुनाच्चंगु विज्ञान

द्यः छाना नयेमा:

(नेवा:तयसं न्हापांसिं थथे याये मत्यः अथे याये मत्यः धका: धया वयाच्चंगु दु। थौ वया उकियात अन्धविश्वास धायेगु या:। याये मत्यः धयात:गुया धीधी कार णत दु। उगु कारणयात कुला स्वयेगु ज्या यात धा:सा अन दुने विज्ञान दु। उकिं पन्नारत्न महर्जनं अज्व:गु हे अन्धविश्वासय लिकुनाच्चंगु विज्ञानयात कया सफू हे च्यादीगु दु। सं)

द्य:या बारे जनमानसय न्यनाच्चंगु लोकमान्यता कथं द्य: धयाम् भी सिकं यक्व चयेयाम् ख:। उकें भीसं द्य:यात माने यायेमा:। भी न्यागु नसा न:सां न्हापां द्य:यात निं छायेमा: यानात:गु दु। थ्वयात भीसं छगू बांला:गु संस्कार कथं कयावयाच्चनागु दु।

द्य: भी सिकं चय् जूगुलिं वयात मानय् यायेमा:। वयात पुजा याना: मानय् याइ। छुं नं नये बलय् न्हापां द्य:यात धका: छायेगु याइ।

द्यवं भीत रक्षा याइ, सुख शान्ति विइ। रोग निवारण याइ, निरोगी यानातइ धयागु मुल्य मान्यता दु। द्य: भीम अन्नदाता ख:, भीत वं प्रतिपाल याना तइ। थुपिं फुकं भीगु मुल्य मान्यता दुने लाकात:गु दु।

थुकथं भीसं मानय् यानावयाच्चनाम्ह द्य:यात द्य:छायेबलय् छकूचा वाय् भतीचा जक छायेगु यानावयाच्चनागु दु। व नं भीत लप्ते,

रिकापि, भु आदि तइसा, द्य:यात बँय तयावी।

भी सिकं चययाम्, भीसं मानय् याये मा:म्ह धयावयाच्चनाम्ह द्य:यात थुकथं व्यवहार यानाच्चनागु स्वयेबलय् गनं भीसं द्य:यात अपमान जकयाना चनागु मखुला धयाथें जुइ। द्य:छायेगु तरिकायात बांलाक विचा: याना: स्वयावन धा:सा थुकि वैज्ञानिक वास्तविकता सुलाच्चंगु लुयावइ। भीसं द्य:छायेगु धका: यानावयाच्चनागु चलन छगू विज्ञान सम्मत ख:। द्यवं भीत रक्षा याइ धयावयाच्चनागु नं सत्य हे ख:।

उबलय् जा, भव्य आदि नये बलय् बँय दिका: नयेगु चलन दु। आ:थें टेबुल आदी दिका: नयेगु चलन मदु। बँय धीधी कथंया कीत दयाच्चनी। उकी हानिकारकपिं नं दयाच्चनी। थज्यापिं कीत भी नयेगु नसाय् याउँक वनेफइ। नसा नये बलय् थज्यापिं कीत नं नसाय् ल्वाक ज्याना: प्वाथय् वनेफु। गुकिंयाना: उसाय् वामलायेफु।

बँय दिका नयेमा:गु बाध्यता जुया:नं बँय दाइपिं अज्यापिं हानिकारक कीत नसाय् तक मवयेकेगु लागि द्य: छायेगु यानात:गु ख:। न्य:ने दयेक लिउनेया सुनानं वास्ता मयाइगु सकसिगु स्वभाव ख:। कीतय् नं बँय न्य:ने सं नयेगु दइबलय् देय्मा वा लप्ते वयेगु चेस्ता याइगु म्हो जुइ। न्य:ने चंगुली नि भूनी। इपिं अन भुना चंतले भी नये सिधइ। थुकिं याना: इपिं नसाय्तक वयेत ता:मलाय् फु।

भी भव्य नयेबलय् खय्पि चय्पि, मुस्या, पालु आदि घासाता ब्वया: नं नयेगु चलन दु। भव्य नये न्य: थ्व सकतां घासाता द्य: छायेमा:। थथे ब्वये मा:गु घासाताय् धीधी कथंया नं (गन्ध) दइ। थज्यागु नं मध्ये गुलिं कीतय्त भुलय् याना तइगु नं जुइफु। थुकिंयाना नसाय् तक कीत थ्येके मफयेफु।

न्हापा न्हापाया मनूतय् खलाय् तया: थ्व आदित्वनी बलय् नं द्य: छाना: त्वनेगु या:। वरु इमिसं द्य: छाइबलय् खलाय् पतिंता थुना: छाइ मखु। खलाया ज:ख: ज्वना: प्याट्ट याना: द्य:नेया ब्व भचा वांछवइ। थ्व त्वनी बलय् नं क्वसीगु

पन्नारत्न महर्जन

भतीचा त्यकी। लेहें पूगू धू प्याट्ट याना: व क्वसीगू त्यका सुद्ध थ्व जक त्वनी। थुकथं नं द्य: छायेमा:गुया नामं वैज्ञानिक तरिकां नाला: द्य:या उच्चता न्यव्वयेगु यानात:गु दु।

तांप, करुवा, बाय् स्वमां ल:, थ्व आदि हाया:त्वनी बलय् नं त्वने न्य: द्य: धका: अखुं चां तुलुक याना: वांछवयेगु चलन दु। थ्वनं अन्धविश्वास मखसे विज्ञान ख:। अखुं दुने छु दु छु मदु खंके फइ मखु। की आदि छुं नं दुहांवना चंगु दयेफु। धू नं त्यहें पुयाच्चने फु। द्य: धका: तुलुक याइ बलय् थज्यागु छुं नं दुसा पिहांवनी। थुकथं भीगु उच्च मुल्य मान्यताय् दुम्ह द्य:यात न्यलुइका: विज्ञान सम्मत तरिकात नायेका: भी पुर्खापिसं भीगु उसाय् रक्षा याकावयाच्चंगु ख:।

भिनिदंय् पिथनीगु किपूया गथु प्याखं

(सन्दर्भ असार १४ गते क्वचाइगु)

श्रीकृष्ण महर्जन

किपूया गथु प्याखंयात गुलिं गुलिसिनं धा:सा किपूया प्याखं नं धायेगु याना वयाच्चंगु दु। अले लिपांगु इलय् वया गथु प्याखंयात बाघभैरवया प्याखं धायेगु नं यानाह:गु दु। छुं दशक न्हय:निसें बाघभैरव प्याखं धायेगु याना ह:गु थुगु प्याखनय् भैरव दु तर बाघभैरव मदु। अथे हे भैरव पूर्व दक्षिण दिशापाखे च्वनीगु नापं पूर्व दक्षिण धइगु अग्नेकोण जुया अग्नेकोण धायां हे इकुन धा:गु अथे जुया इकुन प्याखं नं धाइगु ख: धका: थ्यासफुति च्वयात:गु खा नं मदुगु मखु।

प्याखनय् पात्रया त्याखं स्वल धा:सा अष्टमातृकाया

महालक्ष्मी मदुगु प्याखं ख:। अले गछिया त्याखं गणेश, सिम्बा, धुम्बा व भैरव नं दुथ्यानाच्चंगु प्याखं ख:। अथे प्याखं नाप स्वाका स्वल धा:सा लाय् वनीगु इलय् मूल द्य: कथं भैरव, बाराही व कालीया भूमिका खनेदुसा अथे हे प्याखं ल्हइगु इलय् काली व भैरवया मू भूमिका खने दु। प्याखं क्यनीगु इलय् स्वल धा:सा प्व:स: काइमखुम्ह द्य: गंगा नं दुगु प्याखं ख:। अथे हे द्य:पिं सिना हाकनं म्वाकीगु घटनायात स्वाल धा:सा गणेद्य:या मूल भूमिका खने दु।

अले मूद्य: धका: तया तइगु कलशयात स्वल धा:सा भैरव, गणेश व इन्द्रायणी खने दु। किपूया पीगं लागानिसें प्याखं सुरु याइगु त्याखं स्वल धा:सा किपूया पीगनय् इन्द्रायणी द्य:यात मूद्य: कथं नालात:गु दु। थुगु कथं पात्रया त्याखं स्वल धा:सा थ:थ:गु भूमिका दुगु थुगु प्याखं धइगु गं मखा:गु प्याखं धा:सा अवश्य नं ख:। अथे हे किपूया गथुतय्सं क्यनीगु प्याखं नं ख:। अले न्हापांसिं हे गथु प्याखं धका: जनमानसं धायेगु याना वयाच्चंगु प्याखं ख:।

प्याखं पिथनीगु दिं मोहनीया चालं अर्थात दशमी खुन्हु किपूया पीगं लागानिसें दव:खिं बाज्या

तालय् प्याखं ल्हलुह वनी। द्य:पिन्त प्व:मिपिन्सं ज्वना वइ। लाय् वनीगु भुवलय् वाउगु लं फिना, बेतलिं चिना, तयगु जामा फिनात:म्ह दक्ले न्हय:ने च्वना मूस्या ज्वना वनी। अनं लिपा अज्व:गु हे लं फिना त:म्हेस्यां मूद्य: ज्वना वनी।

मूद्य: धुंका: द्य:पिं मध्ये दक्ले न्हापां सिंधिनी अर्थात सिम्बा अले व्याग्रिनी अर्थात धुम्बा च्वना वनी। अनं लिपा इन्द्रायणी, भैरव, काली, बाराही, कुमारी, वैष्णवी, गंगा, ब्रम्हायणी, गणेद्य: भुवलकं वनीसा गणेद्य: धुंका: दव:खिं थाना वनी। लाय् वनीगु भुवलय् सिंधिनी पाता: खला: ज्वना वनीसा अथे हे छसिं कथं व्याग्रिनी: ज्वसा डमरु, इन्द्रायणी: ज्वसा वज्र, भैरव: ज्वसा खड्ग, काली: ज्वसा खड्ग, बाराही: ज्वसा खड्ग, कुमारी: ज्वसा तारयागु मयुर, विष्णु: ज्वसा कलश थें जा:गु सायागु चु तया दयेकात:गु मय्चा, गंगा: ज्वसा ज्वसा कलश थें जा:गु सायागु चु तया दयेकात:गु मय्चा, ब्रम्हायणी: ज्वसा कलश थें जा:गु सायागु चु तया दयेकात:गु मय्चा, गणेश: ज्वसा कथितिया महाद्य: ज्वना वनीगु ख:। अथे द्य:पिन्सं ज्वनीगु ज्वसात मध्ये सिंधिनी ज्वनीगु पाता: खला धइगु न्हापा मनूया खप्पर ख: धाइ। थौकन्हय् वया

उगु खप्परया थासय् आ: लीयागु पा:ता: खला ज्वना वनीगु ख:। प्याखं क्यनीगु भुवलय् व हे पाता: खलाय् तया द्य:पिं नापं गुरुपिन्सं थ्वा त्वनीगु ख:।

दव:खिं बाज्या तालय् प्याखं ल्हलुहं धीधी द्य:याथाय् द्य:ल्लाहां हे वनीगुयात न्ह्यासु वनीगु धका: धाइ। अथे न्ह्यासु वनीगु धइगु हे ला प्याखं ख:। अथे न्ह्यासु वनीगु भुवलय् किपूया पीगनं द्य:ध्वाखा लागु जुया समल अले दिलवूचा जुया क्व:चय् वनीगु ख:। अथे हे लायकू जुया मत:क्व, सत:क्व, गुने लागु जुया इताछे, तनिनि, तुम्क्व: जुया पांगय् वना लाछिइ प्याखं ल्हइ। अन भ्याय्चा छम्ह प्व:स: काइसा अले पांगया दीखलय् थ्यंका: बालकुमारी लागाय् कुमारी तुलेगु

प्याखं नं क्यनेगु याइ। अथे हे अन पा:ता: खला ज्वना वनीगु ख:। प्याखं क्यनीगु भुवलय् व हे पाता: खलाय् तया द्य:पिं नापं गुरुपिन्सं थ्वा त्वनीगु ख:।

गथु प्याखंया भुवलय् चान्हय् क्यनीगु प्याखंयात हे चाख: धाइगु

ख:। मूद्य:यात केन्द्रविन्दु कथं नाला प्याखं ल्हइगु ख:। न्ह्यागु यायेमा:सां दक्ले न्हापां हे मूद्य:यात नं पुजा याइगु ख:। चाख:यात प्वंपा:ता: ल्हइकेगु नं धाइ। प्वंपा:ता: ल्हइकेगु धइगु जल हायेकीगु ख:। चाख: क्यनीगु भुवलय् दक्ले न्हापां भैर व, बाराही व काली प्याखं ल्हइ। अले चाख:या भुवलय् गणेद्य: नं प्याखं ल्हइ। अनं लिपा कुमारी प्याखं ल्हइगु ख:। कुमारी इनाय् तुलेगु याइ। अथे हे काली प्वंपा:ता: ल्हइगु ख:। अथेहे बाराही नं प्वंपा:ता: ल्हइगु ख:। कुमारी इनाय् तुलेगु धइगु जंगलय् सकलसिनं वाना वनीगु इलय् चा:चा: तुला खइगु ख:।

चिधिमाँ	मां छम्ह मदुबले संसार हे खिमुथे वं वं थाय हे थक्कर नव् ॥	किपुली खिँ व म्ये गुरुपिन्त हनीगु
<p>नाति महर्जन</p> <p>चोचपा, पाँगा</p> <p>जि मचाबले जि माँ मन्त</p> <p>जिगु भाग्य पाल्वाय् चिकं फुत</p> <p>जिवने सुख जु खैगु ईलय्</p> <p>दुःखया वासं पाल्वा मत स्यात ॥</p> <p>बरखी सिमधवं बा नं न्हुम्ह कला हल</p> <p>उबलेनिसें जिगु दुःखया दिं सुरु जुल</p> <p>माँया मुले याउँक देनाचोनाम्ह जित भगवान</p> <p>चिरीमांया ल्हाते वान्छोया बिल ॥</p> <p>मंमदु मंमदु माँ धया चोना</p> <p>वं छु नकल वहे नया चोना</p> <p>माँयाके थें पिरे याना नय्मछाल</p> <p>नयेपित्याईबले खोया चोनेगु मां लुमना ॥</p> <p>जित माया याना थें केना तल</p> <p>तोलबले भिं मन् जुया जुल</p> <p>जित वास्ता मयासे गल्लि खिचाथें तोता</p> <p>जिगु बानि व्यवहार सेंका: बिल ॥</p> <p>पासापिं नाप म्हित: वनेगु</p> <p>इमित दाया: खोयका तेगु</p> <p>वया मापिं वया इमित हेका</p> <p>व निम्ह मांया दुरुत्वम्ह नाप हालेमते धाइगु ॥</p> <p>स्कुल मछोसे छें ज्या याका तैगु</p> <p>फेल जुलकि बानं बाम्हसिक दाइगु</p> <p>म्वा:गु खँय् हे निर्हुंजक जोना</p> <p>मांवा जिनाप तंजक म्बोयका जुइगु ॥</p> <p>जित नकें मनकें याना तइगु</p> <p>न्ह्याबलें बासि मधि जा वांछोया बिइगु</p> <p>वासिगु जा मयो नय्मखु धालकि</p> <p>बा नं जाथु हे तुति थ्वाना वाका बिइगु ॥</p> <p>नयेगु ई जुलकि मां लुमना वईगु</p> <p>नुग मछिना मिखा ख्वाि भय् भय् बीगु</p> <p>जि बालकयात थपाय्सं दुःख याना भगवान</p> <p>जिभि मांयात छाय मत्यवं यानागु ॥</p> <p>निंला स्वला दत स्कुल मछोगु</p> <p>न्हिन्हि इमिगु वस: हिइका तैगु</p> <p>गबले भाडा सिले मन:म्ह जित</p> <p>बान्हि बान्हि भाडा सिका तैगु ॥</p> <p>मत्यवं मां मदुगुलिं जि दुःख जुल</p> <p>जि बालकया दुःख सुना मस्वल</p> <p>चिरिमांयागु खं नेना थौं</p> <p>थ:बा कत:जुया जित छें पितने धाल ॥</p> <p>जित मांजक लुमंसं वैगु</p> <p>जिगु नुग तज्याई थें जुइगु</p> <p>थौं मां छम्ह मदया जित</p> <p>संसार हे मदु थें जुल</p> <p>जिगु थ्व दुःख सुयाथाय् वना पोंकेगु ॥</p> <p>मांया महत्व आ:तिनि सिल</p> <p>मचाबले हायका नयागु आ: पिहांवल</p>	<p>खुला दत हें चिरिमांया मचा प्वाथय् दुगु</p> <p>खुला हे दत छुं मयासे महारानी थें</p> <p>न्हिच्छि न्हिच्छि न्हायकं न्ह्योने चोना</p> <p>तग्ब:गु प्वा: स्व स्वं न्हिला चोनीगु ॥</p> <p>बा छें वैगु इलय् देना चोनी</p> <p>आया आया धका तचोम्ह थें हालाकेनि</p> <p>बा नं छाय छुजुल धाइबले</p> <p>ज्या यायां जंस्याना गोतुला चोना धया केनी ॥</p> <p>छें काय नये धुनेवं पिहांवन</p> <p>नयागु भु छपा: हे सिला: मवं</p> <p>जिं मफु मफु वस: हियागु लिं</p> <p>थन जँय् चसके जुथाय् स्थानाचोन ॥</p> <p>ख:गुं मखुगुं खँ बायात कन</p> <p>जित याकनं हे छें पितनेत सन</p> <p>जिं न्ह्याक्व ज्याया:सां यात मधा</p> <p>इमि जि भन भन स्वय् हे मयया वन ॥</p> <p>जिं इमिगु मनया खँ सियावल</p> <p>चिरिमांया चाल नं थुया वल</p> <p>रामथें जा:म्हेसित पितनेगु चाल म्हिंतिपिं</p> <p>छु थाकु इमित जित छें नं पितनेत ॥</p> <p>मां बा: नं धाय्म्वा:क जि छें पिहांवया</p> <p>बालाजु बनीगु वसया खलासी जुया च्वना</p> <p>वसय् उथे याय्गु घेवा भचा भचा लभ कया</p> <p>बहिन दुःख लोमंक अय्ला तोनेगु याना ॥</p> <p>जि मखुगु लँय् वने लात</p> <p>मंदुथाय् नया: मं दुथाय् देनेगु जुल</p> <p>गबलें गबलें देगले देनेथाय</p> <p>गजि चरेस नं तोने सयावल ॥</p> <p>वसयागु कमाई मगाना वल</p> <p>बुलुहुं बुलुहुं पाकेट मारे सया वल</p> <p>वसे म्व:म्व: जुइबले</p> <p>मोबाइल पर्स लिकाय्गु बानी जुयावल ॥</p> <p>छन्हु जित पुलिसं जोना थानाय यन</p> <p>मां बा:या नां छु धका: न्यन</p> <p>वा:यागु इज्जत वनी धका:</p> <p>मां बा:या नां हे कने मछिन ॥</p> <p>सय्केगु सिइकेगु इलय् मां मन्त</p> <p>बौ नं वास्ता मया: कत: थें यात</p> <p>अनुशासनय् तया संस्कार स्यनिपिं मदया</p> <p>आखिरे परिस्थितिं हे खुँ यात जित ॥</p> <p>इलय् हे जित अनुशासनय् तयात:गु जूसा</p> <p>धर्म संस्कारया खँ स्यनात:गु ख:सा</p> <p>थौं जि खुँ जुइ मालि मखुगु जुई</p> <p>चिरिमां बापिन्सं माया यानात:गु ख:सा ॥</p> <p>मां नं खुँ डाका जन्म याइगु मखु</p> <p>परिस्थितिं याना ख: खुँ डाका जुइगु</p> <p>मां बा नं अनुशासनय् तया माया ममता मबिलकि</p> <p>मचातय्गु बानि व्यहोरा सेना वनीगु ॥</p> <p>मर्चानिसें बांला:गु संस्कार स्यना तयमा:</p> <p>मचातेत बांलाक व्यवहार याना माया यायेमा:</p> <p>मां बाया चालचलन स्वया हे ख:</p> <p>मचातेसं फुकं संस्कार सयका काइगु ॥</p>	<p>किपू नगरपालिकां किपूया खिँ गुरु व म्ये गुरुपिन्त कन्हय् असार ६ गते सोमवा: हनीगु जूगु दु । किपू नगरपालिकां किपूया विकासया नितिं थीथी समितित नीस्वना: त:गु दु । उकीमध्ये किपूया सम्पदा संरक्षणया निति रमेश महर्जनया संयोजकत्वय् सम्पदा संरक्षण समिति नीस्वनात:गु दु । छुं महिना न्ह्य: उगु समितिं छगू अन्तक्रिया ज्याभव: नं न्ह्याके धुंकू दु । गुगु ज्याभवलय् वज्रमुनी बज्राचार्य नं कार्यपत्र न्ह्यव्वयादीगु ख: ।</p> <p>उगु कार्यपत्रय् भीगु सांस्कृतिक धरोहर कथंयागु थीथी सांस्कृतिक महत्वं जा:गु बाजाया गुरुपिन्त सम्मान यायेमा:गु, अले इमिगु जीवन यापनया लँपु चायेका बीमा:गु न्हयथना त:गु ख: । किपुली थीथी त्वालय् थीथी बाजाया गुरुपिं यक्व हे दुगु जुयाच्वन । तर व गुरुपिन्त वहे त्वा:यापिन्सं बाहेक मेपिन्सं म्हमस्यूगु थें जुयाच्वन । उकिं इमिगु म्हसिइका बिइगु नापं इमिगु ज्याया कदर यासैं हनेगु आजु तया: कन्हय् असार ६ गते सोमवा: सुथसिया न्हयता: त्या: ७:३० ता: इलय् कृष्ण क्याटरिंग हलय् खिँ गुरु व म्ये गुरुपिन्त हनीगु जूगु दु । सम्पदा संरक्षण समितिया संयोजक रमेश महर्जनया कथं किपू नगरपालिका दुने खिँ बाजं व म्ये गुरुपिं याना: न्यय्म्ह ५० म्ह गुरुपिं दुगु जुयाच्वन । अभ् मेपिं नं दयफु बांलाक तथ्यांक मुंके मफया च्वन । मेमेगु बाजंया गुरुपिनिगु नं तथ्यांक कायेगु ज्या जुयाच्वंगु दु । लिपा लिपा मेमेगु बाजाया गुरुपिन्त नं छसिंकथं हनेगु व नगरपालिका पाखें फुगु चा:गु ग्वाहालि यायेगु योजना दुगु खँ नं कना: दल । नेपा:या म्हसिइकाया रुपय् दुगु थीथी बाजाया संरक्षण व सम्बर्द्धन यायेगु नगर पालिकाया दायित्व ख: । थुगु इलय् गनं गुगुकथं नं संरक्षण मदया: थीथी थासय् बाजात लोप जुइगु क्रम अप्चया वयाच्वंगु इलय् नगरपालिकां सांस्कृतिक धरोहरया संरक्षणया प्रयास या:गु च्छछाय् बह:गु ज्या ख: । थुकी भी सकसेनं ग्वाहालि यायेमा:गु खनेदु ।</p>

बिज्यास: देवीया लँपु छायेगु ज्या: बिज्यास: द्य: अर्थात विद्याधरी देवीया भिनिदँया कलेवर हिलेगु लँपु छायेगु नितिं पुजाया भवलय् वंगु असार १ गते बुधवा:या बहनी निर्मलतीर्थ (भचाखुसि) य् महस्नान याकेगु ज्या त:जिक जूगु दु । बाजागाजाया लिसें त:धंगु जनसमूहया दथुइ न्ह्या:गु थुगु महास्नानया भवलय् थुगु पुजाया मुल गुरुजु यज्ञमानपति बज्राचार्यजु श्री विद्याधरी देवी, वज्रबाराही, वज्रयोगिनी, खड्गयोगिनी व आर्यतारायात महास्नान याका बिज्यागु ख: । अथे महास्नान यायेगु ज्या लँपु छायेगु अर्थात कलेवर हिलेगु नितिं ख: । अथे बिज्यास: द्य:या भिनिदँय् छक लँपु छायेगु ज्या यायेमा:गु चलन दु ।

जन्म :

वि.सं. २००८ /

११ / २८

मदुगु :

वि.सं २०७३ /

२ / ३१

स्व. मायाछोरी महर्जन

ज्यापु महागुथि किपू नगरसमितिया जीवंका:छि ज:

प्रा.डा. नन्दवहादुर महर्जनया जहान **मायाछोरी**

महर्जन ६५ दँया वैशय् वंगु २०७३ जेठ ३१ गते मत्यवं

मदुगुलिं मदुम्हेसिया सुखावति भुवनय् बास लायेमा

धका: निर्वाणया कामना यासैं दु:खंक:पिं सकल छँज:पिन्सं

मनचिइ फयेमा धका: बिचा: हायेका च्वना ।

ज्यापु महागुथि

किपू नगर समिति

छिं स्यूला थें असार १४ गते धुंका:

१२ दँ लिपा जक स्वये खनी ?

किपूया गथु प्याखं

(गं मखा:गु प्याखं)

सफू बजारय् पिदने धुंकूगु दु

थ:गु प्रति सुरक्षित यानादिसँ

मू

सच्छि तका जक (१०० / —)

वापू नितिं मेमेगु फोन नम्बर: ४३३४०१३, ९८४१७५२५८३, ९८४६०४६१२३९